

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
менеджменту

**УПРАВЛІНСЬКІ ПАРАДИГМИ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ ТА ІНКЛЮЗИВНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ**

**MANAGEMENT PARADIGMS OF SUSTAINABLE
DEVELOPMENT AND INCLUSIVE ECONOMIC GROWTH**

Матеріали

**Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 29-30 листопада 2023 р.)**

Суми
Сумський державний університет
2023

*Рекомендовано вченою радою
навчально-наукового інституту бізнесу, економіки та менеджменту
(протокол № 4 від «08» грудня 2023 р.)*

E45 Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» / за заг. ред.: І. І. Рекуненка, В. В. Сулим. Суми : Сумський державний університет, 2023. – 404 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Управлінські парадигми сталого розвитку та інклюзивного економічного зростання» містять результати наукових досліджень, пов'язаних з актуальними проблемами науки і практики управління та застосуванням інклюзивного підходу до їх вирішення для досягнення цілей сталого розвитку.

Для науковців, аспірантів, студентів, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, науково-дослідних і проектних організацій, комерційних фірм і вищих навчальних закладів та широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference "Management paradigms of sustainable development and inclusive economic growth" provide the results of scientific research related to the current problems of management science and practice and the application of an inclusive approach to their solution in order to achieve the goals of sustainable development.

For scientists, PhD students, students, representatives of state authorities and local self-government bodies, research and project organizations, commercial companies and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК 005.8:502.131.1(063)

© Колектив авторів, 2023

© Сумський державний університет, 2023

ЗМІСТ

<i>Софія Молочко</i>	Особливості застосування технологічних	
<i>Інга Мірошинченко</i>	Інновацій у туристичному бізнесі	11
<i>Інна Балагуровська</i>	Гуманістичне лідерство для досягнення цілей сталого розвитку	13
<i>Бондар Ю.А.</i>	Шляхи та методи підвищення	
<i>Дар'я Новак</i>	конкурентоспроможності в готельному бізнесі	16
<i>Марина Шевчун</i>	Особливості інноваційного розвитку роздрібної	
<i>Алла Безус</i>	торгівлі в Україні	20
<i>Оксана Яковлева</i>	Цифрова безпека в контексті надання електронних послуг на місцевому рівні	22
<i>Ірина Федулова</i>	Розвиток цифрової економіки в Україні	24
<i>Іван Макачук</i>		
<i>Anastasiia Krasnonos</i>	Management of organizations for sustainable development: challenges and opportunities	28
<i>Anastasiia Niesheva</i>	Формування і управління бізнес-процесами в іт- компаніях: стратегічний підхід та метрики ефективності	31
<i>Yuliia Hrytsai</i>	Communication features in technical support during the sale of medical equipment	33
<i>Svitlana Tarasenko</i>	Природні активи у територіальній економіці.....	36
<i>Дмитро Клиновий</i>		
<i>Ірина Петровська</i>		
<i>Валентина Самодай</i>	Впровадження концепції менеджменту якості (TQM).....	39
<i>Юлія Яценко</i>	Оптимізація ефективного функціонування системи управління якістю на підприємстві	41
<i>Валентина Самодай</i>	Особливості використання інструментів управління якістю	44
<i>Іслам Лисий</i>	Недостовірні класифікації товарів за УКТ ЗЕД та її наслідки	47
<i>Владислав Загорко</i>	Основні напрями розвитку системи публічного управління та адміністрування	50
<i>Валентина Самодай</i>		
<i>Костянтин Циганок</i>	Вплив фінансових інструментів на процеси перетворення відходів в енергію	53
<i>Тетяна Чорна</i>	Особливості підприємницької діяльності як складного й багатопланового процесу	57
<i>Андрій Лизогуб</i>		
<i>Юлія Матвєєва</i>		
<i>Галина Сурмай</i>		
<i>Дем'яненко Н. В.</i>		
<i>Іван Штик</i>		
<i>Вікторія Кудря</i>	Розвиток фрілансу як широко розповсюдженої форми самостійної зайнятості	61
<i>Алла Світлична</i>		
<i>Владислав Передера</i>	Брендинг як персоніфікація продукту бізнесу	65
<i>Ханлар Махмудов</i>		
<i>Віктор Кривошея</i>		
<i>Владислав Шамрай</i>		

<i>В'ячеслав Бурименко</i>	Механізм управління інноваційними процесами торгівельного підприємства	69
<i>Яна Кобушко</i>	Удосконалення процесу рекрутингу на виробничих підприємствах України	71
<i>Тетяна Голик</i>	Public health as an aspect of modern urban public policy	74
<i>Oleksii Demikhov</i>		
<i>Sirle Salmistu</i>		
<i>Nadiia Demikhova</i>		
<i>Дар'я Гапієнко</i>	Актуальні теорії мотивації у системі стимулювання праці персоналу	77
<i>Посилкіна О.В.</i>	Впровадження моделі економічного управління в закладах охорони здоров'я в умовах їх переходу на нові умови господарювання	79
<i>Бушуєва В.Ю.</i>		
<i>Інна Бондарчук</i>	Економіко-правовий механізм природокористування.....	83
<i>Вікторія Дехтярчук</i>		
<i>Світлана Капран</i>		
<i>Тетяна Гусаковська</i>	Особливості управління кар'єрним зростанням персоналу організації в сучасних умовах	87
<i>Марина Малець</i>	Вплив митної політики на зовнішньоекономічну діяльність підприємств України	89
<i>Олена Костюнік</i>		
<i>Вікторія Сухоцька</i>	Менеджмент персоналу в банківській установі	91
<i>Наталія Стоянець</i>		
<i>Андрій Дудченко</i>		
<i>Наталія Стоянець</i>	Управління конкурентоспроможністю аграрного підприємства	93
<i>Віталій Андріяшев</i>		
<i>Наталія Стоянець</i>	Менеджмент інноваційної діяльності аграрного підприємства	95
<i>Микола Придуха</i>		
<i>Наталія Стоянець</i>	Менеджмент підприємств будівельної галузі	97
<i>Сергій Чугай</i>		
<i>Юлія Матвєєва</i>	Особливості промоції зелених енергетичних інновацій у світовій практиці	99
<i>Вадим Желіба</i>		
<i>Людмила Борян</i>	Виклики та завдання сучасного менеджменту	103
<i>Анна Гаман</i>		
<i>Віталій Баранов</i>	Управління трудовими ресурсами організації на основі використання технологій штучного інтелекту	105
<i>Анна Назаренко</i>		
<i>Вікторія Борщ</i>	«Запас» людського капіталу в галузі охорони здоров'я: дефініція та вимір	109
<i>Михайло Данилко</i>		
<i>Ірина Цілюрик</i>	Управління ресурсним потенціалом підприємства...	115

<i>Олексій Жмаєв</i>	Методи подолання опору у процесі запровадження	
<i>Ія Дегтярєва</i>	електронного документообігу	117
<i>Юрій Рагозін</i>	Підходи та методи оцінювання ефективності	
<i>Ія Дегтярєва</i>	діяльності будівельної організації	120
<i>Юрій Лихвар</i>	Підходи до формування організаційної структури	
<i>Ія Дегтярєва</i>	будівельної компанії	126
<i>Nataliya Stoyanets</i>	Improving the effectiveness of existing management	
<i>WU Yiyang</i>	methods of the organization	129
<i>Nataliya Stoyanets</i>	International cooperation and European integration:	
<i>Fu Baoer</i>	innovative dimension	132
<i>Роман Мірошник</i>	Перспективи розвитку малого та середнього	
<i>Соломія Кушпір</i>	бізнесу в умовах воєнного стану в Україні	135
<i>Валентина Ізбаиш</i>	Інтеграція принципів екологічного менеджменту в	
<i>Віктор Кушнірук</i>	економічні стратегії підприємств для сталого	
	розвитку	137
<i>Олександр</i>	Вплив вертикальної диверсифікації на	
<i>Старовойтов</i>	резильєнтність підприємства електронної комерції..	141
<i>Леся Рибалко-Рак</i>	Методи дослідження якості послуг при прийнятті	
<i>Софія Білецька</i>	управлінських рішень на підприємстві	143
<i>Денис Грунін</i>		
<i>Михайло Коломієць</i>	Деякі аспекти управлінської діяльності на	
<i>Олена Хачатурян</i>	підприємстві	145
<i>Роман Мигалюк</i>	Забезпечення особистісного і професійного	
<i>Ія Дегтярєва</i>	розвитку членів команд як чинник успішності	
	компанії	147
<i>Павло Панченко</i>	Друге життя старої електротехніки	151
<i>Гіржева Ольга</i>	Організація зв'язків з громадськістю: роль у	
	формуванні іміджу підприємств та сучасні	
	тенденції розвитку.....	154
<i>Довгенко Я. О.</i>	Сучасна система управління результативністю	
<i>Токарев Б. Р.</i>	підприємства	156
<i>Ірина Тернова</i>	Особливості прийняття управлінських рішень топ-	
<i>Дмитро Безбородий</i>	менеджерами в умовах економічної нестабільності	162
<i>Ліна Стороженко</i>	Демократія участі: сучасні виклики.....	166
<i>Mariya Sira</i>	Aligning management with ai: advancing sustainable	
	development	168
<i>Юлія Матвєєва</i>	Реалізація енергоефективних проєктів у міському	
<i>Михайло Смик</i>	благоустрої	171

<i>Mayboroda Tetiana</i>	Analysis of the current state of development of advertising projects on the meat market in ukraine	175
<i>Vertsiuk Illia</i>	Формування інвестиційної привабливості зовнішньо-економічних проєктів	178
<i>Вадим Лук'янихін</i>	Особливості ризик – менеджменту страхових компаній України	180
<i>Микола Личак</i>	Організація професійного навчання з підвищення кваліфікації державних службовців в Україні	184
<i>Яна Довгенко</i>	Організаційно-структурні перетворення у системі адміністративного менеджменту приватного медичного закладу тов «САНА – МЕД».....	187
<i>Людмила Яременко</i>	Якість надання адміністративних послуг на регіональному і місцевому рівнях в Україні	191
<i>Тетяна Козарь</i>	Ефективне управління персоналом в умовах непередбачуваних змін та нестабільності	195
<i>Ірина Новік</i>	Комерційна таємниця як одна зі складових успіху економічної безпеки бізнесу	197
<i>Ірина Андрощук</i>	Теоретичні основи управління персоналом в організації: дефініції, класифікація та роль	200
<i>Вадим Лук'янихін</i>	Теоретичні основи взаємодії з клієнтами у бізнес-середовищі	204
<i>Віктор Садовничий</i>	Вдосконалення системи управління митними ризиками в процесі європейської інтеграції України	208
<i>Олександра Кужур</i>	Особливості надання освітніх послуг в умовах діджиталізації суспільства та освіти.....	212
<i>Ігор Хоменко</i>		
<i>Олена Лук'янихіна</i>		
<i>Олександр Бондар</i>		
<i>Костянтин</i>		
<i>Гриценко</i>		
<i>Олександр</i>		
<i>Островський</i>		
<i>Katarzyna</i>	Cognitive technologies for SMART CITY	215
<i>Postrzednik-Lotko</i>		
<i>Людмила Гусарчук</i>	Інноваційні принципи успішного менеджменту в галузі водневої енергетики, як пріоритетна складова концепту національної безпеки України...	217
<i>Андрій Коваленко</i>	Феномен резильєнтності в контексті цілей сталого розвитку.....	221
<i>Оксана Сакаль</i>	Scaling up energy innovations in Ukraine in the context of war and beyond	224
<i>Ihor Vakulenko</i>		
<i>Svitlana Medvid</i>		
<i>Меженська В.О.</i>	Науково-практичні підходи до формування і управління корпоративною культурою у закладі охорони здоров'я	226
<i>Посилкіна О.В.</i>		

<i>Вікторія Мартинець</i>	Впровадження принципів корпоративної соціальної відповідальності в контексті цілей сталого розвитку.....	229
<i>Едуард Богдан</i>	Проектний менеджмент як основа розвитку будівельної галузі	231
<i>Антон Золотарьов</i>	Особливості управління сучасними вищими навчальними закладами	233
<i>Юлія Матвєєва</i>		
<i>Катерина Загоруйко</i>		
<i>Світлана Рибальченко</i>		
<i>Iuliia Myroshnychenko</i>	Beyond direct impacts: using system dynamics to capture the consequences of the clean energy transition	235
<i>Катерина Мальцева</i>	Самоорганізація населення в системі місцевого самоврядування	239
<i>Юрії Бакал</i>	Використання методу сценаріїв при оцінці ризиків господарської діяльності закладу охорони здоров'я	241
<i>Яна Деренська</i>	The essence and concept of production organization.	
<i>Anastasiia Karepina</i>	system approach to the organization of production	243
<i>Anastasiia Niesheva</i>	Crafting a positive public image: strategic approaches to managing the perception of employees in local self-government bodies.....	246
<i>Nelya Verbitska</i>		
<i>Svitlana Rybalchenko</i>		
<i>Софія Журило</i>	Антикризове управління на підприємстві і методи запобігання кризи	248
<i>Анастасія Маркіна</i>	Роль формування партнерських відносин у місцевому економічному розвитку	252
<i>Марина Волосюк</i>	Розробка стратегії економічного відновлення та розвитку Сумщини	255
<i>Тарас Савченко</i>		
<i>Світлана Ткачова</i>	Удосконалення стратегічного планування розвитку регіонів України.....	259
<i>Катерина Борисова</i>		
<i>Алекс Нусєйр</i>	Особливості менеджменту персоналу медичних закладів в умовах воєнного стану та кадрових обмежень	262
<i>Kamilė Medeckytė-Žydelė</i>	An investigation into the development of an environmental management accounting system tailored for companies providing intellectual	
<i>Andželika Nariūnaitė</i>	services.....	265
<i>Katažyna Basiulis</i>		
<i>Олександр Павлов</i>	Комплементарна управлінська парадигма інклюзивного розвитку об'єднаних територіальних громад та районів України	269

<i>Вуйченко М.А.</i> <i>Яроміч М.М.</i>	Роль управління соціальним розвитком персоналу підприємств в формуванні трудового потенціалу країни	274
<i>Ольга Давидюк-Потужна</i> <i>Олена Павленко</i>	Принципи організації первинної медичної допомоги	277
<i>Олександр Бондар</i> <i>Віктор Виноградчий</i>	Ефективність міжнародної співпраці в управлінні митними ризиками	279
<i>Максим Алексєєв</i> <i>Микола Небава</i> <i>Марія Бойко</i>	Роль цифрових технологій в оптимізації логістичних процесів у фармацевтиці	282
	Методи аналізу маркетингової діяльності на підприємстві: ключ до успіху у сучасному бізнесі.....	284
<i>Катерина Пасько</i> <i>Георг Рекуненко</i>	Управління персоналом в органах державної влади.....	289
<i>Олександр Сухой</i> <i>Ія Десятьова</i>	Ключові функції для формування ефективної корпоративної культури в ІТ компаніях в Україні... ..	291
<i>Тетяна Жолуденко</i> <i>Корж М. В.</i>	Обмеження та можливості впровадження інновацій до комплексу маркетингу на фармацевтичному ринку	294
<i>Ольга Євтушенко</i>	STAY-інтерв'ю як інструмент підтримки та зміцнення команди.....	298
<i>Izabela Marszalek-Kotzur</i> <i>Юлія Дзюбан</i>	Artificial intelligence and organizational management.. ..	300
	Особливості антикризового менеджменту в умовах війни	303
<i>Бобонець Є.С.</i> <i>Ольга Гіржева</i> <i>Ольга Ігнатенко</i>	Теоретичні аспекти у сфері публічного адміністрування	305
	Особливості управління товарною лінійкою компанії та ренеймінгу портфелю продуктів в сучасних умовах.....	308
<i>Вячеслав Мельник</i> <i>Ія Десятьова</i>	Підходи до забезпечення працевлаштування осіб без досвіду роботи, в іт-компанії в умовах кризової ситуації на ринку ІТ	311
<i>Ірина Тернова</i> <i>Аліна Маліновська</i> <i>Світлана Бабич</i> <i>Дмитро Ілясов</i>	Інформаційне забезпечення процесів управління в органах державної влади.....	315
	Формування системи стратегічного управління на основі інформаційної бази даних організації	323

<i>Світлана Бабич</i>	Формування та реалізації стратегічного управління	
<i>Андрій Крайній</i>	розвитком підприємства в умовах цифровізації.....	326
<i>Світлана Бабич</i>	Організаційна структура в системі управління	
<i>Марія Завада</i>	сучасним підприємством	329
<i>Єлизавета Кічігіна</i>	Формування стратегії розвитку іміджу закладів освіти.....	332
<i>Карина Юзефович</i>	Використання штучного інтелекту для оптимізації управлінських процесів	335
<i>Tetyana Mayboroda</i>	Common challenges encountered by emerging	
<i>Daniela Chumakova</i>	organizations	338
<i>Володимир</i>	Пріоритети системи управління інноваційним	
<i>Ціпуринда</i>	розвитком підприємства	341
<i>Олексій Деміхов</i>	Дослідження сучасної політики управління	
<i>Артем Барикін</i>	соціальним розвитком в Польщі (м. Познань) та можливості застосування її підходів в Україні.....	345
<i>Марія Мінченко</i>	Збутова політика підприємства: практичні аспекти	
<i>Тетяна Болотна</i>	використання соціальних мереж	349
<i>Тетяна Майборода</i>	Проектний підхід в управлінні територіальними	
<i>Тимур Саченко</i>	громадами базуючись на методологіях Р2М та РМ..	352
<i>Віталій Нестерук</i>	Актуальність дистанційних та гібридних моделей управління організаціями в контексті інформаційних технологій	355
<i>Вероніка Приходько</i>	Використання сучасних технологій в управлінні персоналом молочних підприємств	358
<i>Руслан Мугутдінов</i>	Особливості управління проектами в сфері	
<i>Денис Смоленніков</i>	інтелектуальних розваг: вітчизняний та місцевий досвід	363
<i>Юлія Опанасюк</i>	Управління інвестиційною привабливістю	
<i>Сергій Кашка</i>	підприємств водопостачання при повоєнному відновленні.....	365
<i>Катерина Кравцова</i>	Роль публічного управління та адміністрування у підвищенні системи мотивації викладацького складу у закладах вищої освіти.....	368
<i>Олена Заворотна</i>	Розробка заходів щодо удосконалення надання амбулаторно-поліклінічної допомоги населенню...	372
<i>Супрун Богдана</i>	Удосконалення системи мотивації та оплати праці на підприємствах	374

<i>Тетяна Бондар</i>	Особливості планування міжнародного проекту.....	376
<i>Владислав Тимошенко</i>		
<i>Тетяна Майборода</i>	Новели законодавства щодо спрощення процедури надання адміністративних послуг	379
<i>Анастасія Пушкарь</i>	Соціальні інновації в Україні: виклики та перспективи.....	381
<i>Вікторія Сулим</i>	Особливості системи менеджменту підприємства медичної галузі (на прикладі комунального некомерційного підприємства «Новгород-Сіверська центральна міська лікарня» імені І. В. Буяльського).....	384
<i>Арсен Мяус</i>		
<i>Катерина Логінова</i>	Теоретичний аспект формування системи управління фінансово-економічною безпекою	386
<i>Ольга Шульга</i>	Реалізація корпоративної соціальної відповідальності в Україні	389
<i>Ірина Музира</i>	Удосконалення системи управління підприємством у сфері оптової торгівлі твердим, рідким, газоподібним паливом (на прикладі ТОВ «ПЕТРОЛ ІЮКРЕЙН»).....	392
<i>Світлана Тодорова</i>	Значення комунікативних якостей сучасного керівника.....	394
<i>Ольга Дромашко</i>	Підготовка викладачів до екологічної грамотності: подолання прогалин в екологічній освіті.....	397
<i>Яна Півоварова</i>	Управління прибутком туристичних компаній в умовах сезонності	399
<i>Бондар Ю.А.</i>		
<i>Liudmyla Saher</i>	Assessment approaches of inclusive growth	402

ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ЇХ ПЕРЕХОДУ НА НОВІ УМОВИ ГОСПОДАРЮВАННЯ

*Посилкіна О.В.,
докт. фарм. наук, проф.
Національний фармацевтичний університет, м. Харків
Бушуєва В.Ю.,
здобувач вищої освіти ОС магістр,
Національний фармацевтичний університет, м. Харків*

Ефективність діяльності кожного медичного закладу залежить від багатьох факторів – ступеня впровадження інноваційних технологій, професіоналізму медичного персоналу і досконалості системи мотивації, наявності необхідних ресурсів, ефективності організаційної побудови закладу, адекватності використовуваних методів і інструментів управління тощо, але насамперед – від інтегрованості і збалансованості зазначених факторів під час їх використання. Застосування того чи іншого фактору поза зв'язком з іншими ще не забезпечує сталого соціально-економічного розвитку закладу охорони здоров'я (ЗОЗ) в умовах реформування системи охорони здоров'я і переходу на нові умови господарювання. Для досягнення цих цілей потрібне комплексне використання перелічених факторів і всіх складових організаційно-економічного потенціалу, яке стає можливим лише завдяки упровадженню у ЗОЗ моделі економічного управління.

Ми розглядаємо економічне управління ЗОЗ як інтегруючий вид управління, який забезпечує максимізацію (зростання) цінності закладу для всіх стейкхолдерів і створює умови для його довгострокового стійкого функціонування за рахунок формування і ефективного використання організаційно-економічного потенціалу та управління фінансово-економічними результатами діяльності. Впровадження економічного управління в ЗОЗ, більшість з яких в сучасних умовах змушені діяти на тих же принципах, як і інші підприємства – суб'єкти господарської діяльності, створює умови для забезпечення координації цілей, завдань, інструментарію різних видів спеціального управління для досягнення на цій основі комплексності та системності управлінських впливів і реалізації наміченої стратегії.

Але при цьому слід враховувати соціальний зміст і суспільну значущість функціонування ЗОЗ, тому у змістове наповнення механізму економічного управління медичним закладом повинна бути покладена дещо інша система цільових орієнтирів на відміну від інших суб'єктів господарської діяльності. Результативна функція будь-якого медичного закладу не може бути спрямована винятково на одержання прибутку навіть за умови, що цей

медичний заклад є комерційною організацією. Головною метою будь якого ЗОЗ є своєчасне надання якісної медичної допомоги пацієнтам.

Внаслідок цих обставин в медичному закладі економічні закони діють не так виразно, як в ринкових структурах, але нехтувати ними не можна. І у зв'язку із цим доцільною є розробка бюджетів, як гнучких інструментів сучасного фінансового менеджменту, розширення структури джерел фінансування, зокрема, завдяки використанню коштів накопичувальних фондів територіальних громад і благодійних фондів, благодійних внесків та пожертвувань юридичних і фізичних осіб. Не можна нехтувати і можливостями залучення інноваційних джерел фінансування, зокрема від впровадження державно-приватного партнерства у формі фасиліті-менеджменту (facility management) та можливості впровадження спеціалізованого фасиліті-менеджменту, який дозволяє передавати непрофільні функції медичної установи в аутсорсинг. До того ж у медичних закладах сьогодні повинен впроваджуватися моніторинг результатів господарської діяльності та своєчасне прийматися зважені управлінські рішення, і при необхідності, застосовуватися підходи антикризового менеджменту.

Адаптована до реальних умов система управління медичним закладом створює умови для безпосереднього впливу на результати його діяльності. Ця адаптивна управлінська система повинна базуватися на застосуванні адекватно підібраних методах економічного управління. Введені у цю систему методи раціонального використання обмежених ресурсів безпосередньо впливатимуть на рівень основних показників діяльності, які, своєю чергою, є основним джерелом розвитку медичного закладу.

Запропонований нами механізм економічного управління ЗОЗ заснований на застосуванні системного, процесного, адаптивного, програмно-цільового і проєктного підходів до управління (рис.1). Згідно із системним підходом, ЗОЗ розглядається як сукупність взаємопов'язаних елементів, таких як персонал, структура, завдання, технології, що орієнтовані на досягнення певних цілей і тісно переплетені з зовнішнім середовищем. Використання саме цього підходу до управління дозволяє ЗОЗ своєчасно адаптуватися до зміни політичної, економічної, соціально-демографічної та культурної ситуації і дає змогу реально реалізувати на практиці елементи економічного управління в умовах реформування вітчизняної системи охорони здоров'я.

Впровадження процесного підходу, стандартизація бізнес-процесів є також необхідною умовою формування ефективного механізму управління ЗОЗ і його успішної діяльності в складних економічних умовах. Адаптивний підхід до управління передбачає здатність керівника ЗОЗ обирати найбільш доцільні методи, технології і інструменти управління в залежності від ситуації. Програмно-цільовий підхід є одним із найбільш дієвих підходів в

управлінні ЗОЗ, який реалізується через цільові програми та забезпечує прямий взаємозв'язок між розподілом бюджетних ресурсів та фактичними чи запланованими результатами їх використання відповідно до встановлених пріоритетів державної політики.

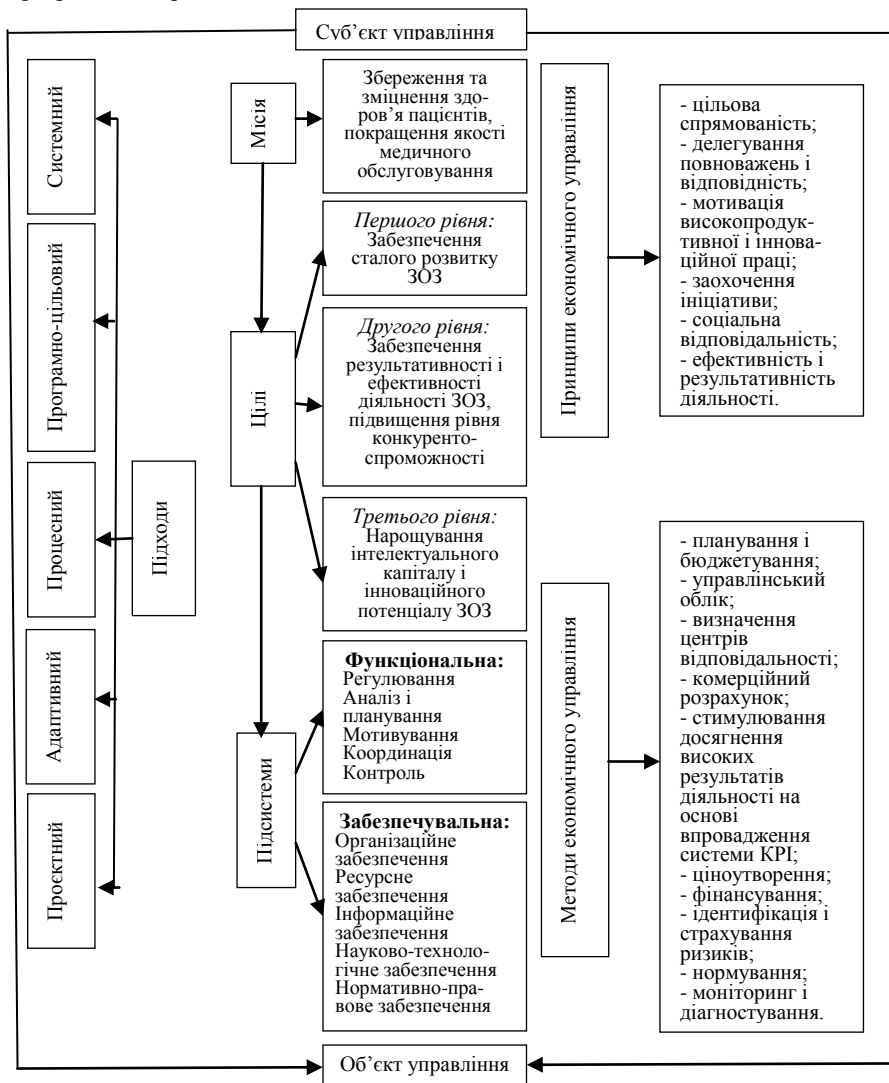

Рисунок - 1 Запропонована модель механізму економічного управління ЗОЗ
Джерело: доопрацьовано на підставі [1, 2]

Проектний підхід – це особлива форма управління, що дозволяє закладу сконцентрувати увагу та ресурси на виконанні визначеного комплексу завдань при певних обмеженнях, таких як час, ресурси, бюджет.

Як видно з наведеної схеми, запропонований механізм економічного управління ЗОЗ містить дві підсистеми: функціональну та забезпечувальну. У складі першої провідне місце належить регулюванню, оскільки надання послуг із охорони здоров'я підлягає обов'язковому ліцензуванню, а технологічна його компонента регламентується уніфікованими клінічними протоколами надання медичної допомоги. Забезпечувальна підсистема включає організаційне, ресурсне, інформаційне, нормативно-правове і науково--технологічне забезпечення діяльності закладу.

В основу побудови механізму економічного управління ЗОЗ мають бути покладені певні принципи: цільової спрямованості; розподілу повноважень і відповідальності; мотивації високопродуктивної і інноваційної праці; заохочення ініціативи; соціальної відповідальності; ефективності і результативності діяльності.

Методами реалізації економічного управління є: планування і бюджетування; комерційний розрахунок; стимулювання досягнення високих результатів діяльності на основі впровадження системи KPI; ціноутворення; фінансування, ідентифікація і страхування ризиків, нормування, моніторинг і діагностування.

Важливою умовою побудови дієвого механізму економічного управління в ЗОЗ є побудова системи показників для оцінки досягнення цілей і результатів економічного управління та ефективності функціонування медичного закладу. З цією метою нами запропоновані наступні показники: динаміка обсягу надання медичних послуг; рентабельність комерційної діяльності; показники широти і оновлення медичних послуг, які надаються ЗОЗ; продуктивність праці; фондovіддача; коефіцієнт оновлення основних засобів; коефіцієнт обіговості оборотних активів; точка беззбитковості діяльності закладу; запас фінансової стійкості; коефіцієнт стабільності кадрового складу; коефіцієнт плинності персоналу; динаміка середньої заробітної плати у ЗОЗ; показник соціального забезпечення персоналу; показник інноваційної активності ЗОЗ; коефіцієнт конкурентоспроможності ЗОЗ; ринкова частка медичного закладу.

Список використаних джерел

1. Смирнов С. О., Бикова В. Г. (2016). Механізм економічного управління закладами охорони здоров'я. Управління розвитком, № 3, 78–83.
2. Яремко І.І. (2021). Підвищення ефективності механізмів управління закладами сфери охорони здоров'я. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку, № 2 (6), 127-138.